

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoPom/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5321203029
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5321203029.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Jany Kotrčovej, vo veci starostlivosti o maloleté deti: A. F., nar. XX.XX.XXXX a F. F., nar. XX.XX.XXXX, obe deti bytom u matky, deti rodičov: matky Mgr. P. F., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX H. XXX, právne zastúpená: Mgr. Michal Mozolík, advokát so sídlom X. XXXX, G. a otca: K. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX, XXX XX G., právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík s.r.o., so sídlom Potočná 2835/1A, Čadca, IČO: 36 866 849, na návrh navrhovateľa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Čadca č.k. 8PPOm/1/2021-17 zo dňa 11. novembra 2021, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e s tým, že dočasnosť nariadenia neodkladného opatrenia upravuje do právoplatného rozhodnutia vo veci samej vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 5P/87/2021.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloleté deti A., nar. XX.XX.XXXX a F., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti otca. Vychádzajúc zo skutkových zistení podporených listinnými dôkazmi, ktoré hodnotil vo vzájomných súvislostiach, zo skutkových tvrdení vymedzených nielen v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ale aj v správach o výsledkoch šetrenia pomerov v rodine maloletých detí (pre účely iného konania), ktoré prebieha v rodine maloletých detí už dlhší čas, dospel k záveru o dôvodnosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Opisované okolnosti spočívajúce v správaní matky, v rôznych zásahoch z jej strany, či už v podobe zákazov, príkazov, obmedzení, fyzických či iných trestov (predovšetkým vo vzťahu k maloletej A.), síce vykazujú znaky určitej dlhodobosti, z ktorého dôvodu by skutkovému stavu inak absentoval aspekt neodkladnosti, okamžitosti potreby úpravy pomerov účastníkov neodkladným opatrením, uvedené však nevyučuje, že v rámci takéhoto dlhšie pretrvávajúceho stavu nemôže dôjsť k zintenzívneniu jeho negatívneho vnímania a prežívania maloletými deťmi, prípadne, že sa nemôže stať už len kvôli svojej dlhodobosti zo strany maloletých detí k určitému okamihu nevydržateľný. Za takýto relevantný moment vyhodnotil správanie maloletých v čase, keď mal byť ukončený ich pobyt u otca (7.11.2021), keď reagovali i v prítomnosti hliadky polície i navrhovateľa jednoznačne prejavovým odmietajúcim postojom, sprevádzaným plačom a strachom z matky, z návratu k nej. V danom prípade vychádzal i z výsluchu maloletých detí, ktoré sú, ako vyplynulo z listinných dôkazov a skutkových tvrdení, vystavované stresu zo strany matky už dlhobojšie. Zo správania matky majú obavy, jej správanie je nepredvídateľné, obávajú sa jej reakcií po návrate z práce alebo po ich návrate od otca, od ktorého sa im ťažko odchádza. Hoci matka nemusí mať zlý úmysel, môže byť len prirodzene prísna, považujúcou takéto správanie za normálne, v dobrej viere vychovať svoje deti čo najlepšie, ale pre deti môže ísť o konanie, ktoré je už za hranicou znesiteľnosti. Poukazuje na to, že pokiaľ matka napríklad ukladá maloletej A. za trest jej pobyt vonku vo večerných

hodinách, navyše bez akéhokoľvek dozoru, možno hovoriť aj o jej nezodpovednom konaní, ktoré môže mať rôzne negatívne následky, zvlášť, keď ide o maloleté dieťa v citlivom predpubertálnom, možno už i pubertálnom veku, čo je obdobie charakteristické zvýšenou mierou emotívneho prežívania životných situácií. Postoj maloletej A. nie je možné s ohľadom na určujúci záujem maloletého dieťaťa bagatelizovať a prehliadať. Rovnako tak u maloletého F., ktorý tiež prejavil svoju vôľu. To, či je skutočne správanie matky neprímeraným a neakceptovateľným, presahujúcim prirodzenú mieru únosnosti a pod., bude predmetom prípadného znaleckého dokazovania vo veci samej za účelom zistenia, ktoré prostredie je pre zdravú vývin a výchovu pre obe maloleté deti vhodnejšie. Zo zistených a preukázaných skutočností bolo možné prijať záver, že ku dňu rozhodovania súdu sa výchovné prostredie v domácnosti matky, osobitne z hľadiska prežívania tohto stavu maloletými deťmi, aktuálne nejaví ako vhodné na realizáciu osobnej starostlivosti o maloleté deti. Inými slovami, nie je v záujme maloletých detí, aby ich výchova a starostlivosť aktuálne pokračovali v doterajšom prostredí, osobitne, pokiaľ by malo byť ohrozené ich (nielen) psychické zdravie. Pokiaľ ide o osvedčenie vhodnosti pomerov u otca maloletých detí k výkonu osobnej starostlivosti, súd vychádzal jednak zo samotného návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Čadci, ktorý pomery v rodine šetrí už dlhobojšie (nedávno boli šetrené práve pre účely konania 5P/47/2021), ale i z vyjadrení samotných detí, ktoré uviedli, že otec sa im venuje, cítia sa uňho bezpečne. Považoval za osvedčené, že otec sa o maloleté deti dokáže riadne postarať. Podľa č. 12 Dohovoru o právach dieťaťa, dieťa má právo vyjadriť slobodne svoj názor, jeho požiadavky majú byť brané do úvahy v každej záležitosti, ktorá sa ho týka. Maloleté deti svoj postoj vyjadrili opakovane, zrozumiteľne, jednoznačne. Sú vo veku, kedy sú dostatočne rozumovo vyspelé, aby mohli vyjadriť svoj názor, ktorý súd akceptoval. Prihliadol na ich vyjadrenia, súčasné pocity a na ich želanie zostať u otca, kde sa cítia bezpečne, zatiaľ čo na strane druhej matky sa boja. Záverom súd poukazuje na to, že ide iba o dočasnú úpravu pomerov. Dôkladné posúdenie všetkých okolností bude predmetom dokazovania v konaní o veci samej. To bude spočívať najmä v šetrení pomerov na strane otca aj matky, v podrobnom skúmaní všetkých tvrdení účastníkov a nimi predložených dôkazov, prípadne vo vypočutí maloletých detí súdom a možno i znaleckom dokazovaní (pokiaľ matka vôľu maloletých detí rešpektovať nebude, s otcom sa nedohodne a pod.). Takéto dokazovanie svojim rozsahom presahuje rámec osvedčovania skutočností potrebných pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení. V tomto prípade by dokazovanie v potrebnom rozsahu bolo teda v rozpore s účelom neodkladného opatrenia.

2. V zákonom stanovenej lehote proti uzneseniu podala odvolanie matka, ktorá namietala, že faktické odňatie starostlivosti o deti matke je možné len v závažných prípadoch, kedy je ohrozená výchova a vývoj maloletých detí, pričom o takýto prípad v tejto veci v žiadnom prípade nejde. Napadnuté uznesenie je nesprávne a neodkladné opatrenie nedôvodné a neprímerane stavu veci. Nariadené neodkladné opatrenie neobsahuje ani časové ohraničenie neodkladného opatrenia aj napriek tomu, že je fakultatívne, je v prípade spojenia s možnosťou podať návrh na začatie konania vo veci samej, takéto časové ohraničenie vhodné a žiaduce. Rovnako zo samotného odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva predpoklad súdu o úprave pomerov vo veci samej, v ktorej sa riadne i dôkladne posúdia všetky okolností, ktoré budú predmetom dokazovania vo veci samej (bod 16. a 18. odôvodnenia napadnutého uznesenia). Má za to, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný zo strany kolízneho opatrovníka a tento nezodpovedá reálnemu stavu veci a dôvody v ňom uvedené sa nezakladajú na pravde. Ide o vykonštruované subjektívne obvinenie a účelové konania zo strany otca maloletých detí a jeho rodičov, ktorí sa neustále snažia manipulovať maloleté deti proti svojej vlastnej matke a nútia ich klamať matke, pričom deťom sľubujú rôzne odmeny a rôzne drahé dary. Privolanie polície pri vopred zinscenovanom odmietnutí odovzdania detí nemožno vykladať na ťarchu matky. Dovtedy s odovzdaním detí nebol žiaden problém, a preto takéto riešenie situácie nemožno vykladať v neprospech matky. Nie je pravdou, že život a zdravie maloletých detí sú vážne a trvalo ohrozené, matka absolútne odmieta tvrdenie, že sa jej maloleté deti boja, pretože je jej správanie neakceptovateľné. Ide o zveličené tvrdenia nepodložené žiadnym objektívnym podkladom. O maloleté deti sa vzorne stará už dlhé roky, pričom nikdy nebola z jej strany zanedbaná akákoľvek starostlivosť o deti a neexistuje nejaký relevantný dôvod na to, aby tu bolo podozrenie či obava, že by deti akokoľvek ohrozovala či už po fyzickej alebo psychickej stránke. Maloleté deti sú vo veku kedy je normálne, že matka sa im snaží vytvoriť nejaký režim, prípadne sa snaží učiť ich dodržiavať nejaké pravidlá, ktorými sa však len snaží ako každá iná matka dosiahnuť, aby boli vychovávané v rovine slušného správania a rešpektovania určitých zásad. Túto výchovu však na druhej strane neguje otec maloletých detí, ktorý maloletým počas doby kedy sú u neho, dáva absolútnu voľnosť a svojvôľu, kde neexistujú žiadne pravidlá, režim či povinnosti a teda je jasné a prirodzené, že maloleté deti prejavujú vôľu byť radšej u otca, ktorý im dovolí absolútne všetko a nakúpi im drahé dary, ako u matky, ktorá ich vedie k samostatnej zodpovednosti. Vyjadrenie detí sa berie do úvahy, nie je však

absolútne smerodajné, pretože by potom mohli rôzne i nezávažné situácie sklznúť do takej roviny, že akékoľvek dieťa, ktorému sa nechce poslúchať a riadiť sa pravidlami, pôjde na úrad práce a pošťaže sa na rodiča. Túto skutočnosť dotvára aj fakt, že maloleté deti po vydaní neodkladného opatrenia síce ostali u otca, ktorý matke zakázal sa stretnúť s deťmi, avšak maloletá A. s matkou normálne komunikuje prostredníctvom telefónu, čo svedčia SMS správy a svoju matku má rada a zmienila sa jej, že u otca sú len na prázdninách do Vianoc a na Vianoce chce byť doma. S dočasným zverením maloletých detí do starostlivosti otca absolútne nesúhlasí, nakoľko otec nie je schopný sa o maloleté deti plnohodnotne postarať, nie je schopný zabezpečovať sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletých detí, keďže otec pracuje dlhodobo v zahraničí, z čoho vyplýva, že každodennú starostlivosť nebude vykonávať osobne, ale jeho rodičia. Zdôrazňuje, že ani z jednej správy kolízneho pracovníka nevyplýva, že by bolo vykonané šetrenie domácnosti otca, z ktorej by vyplývalo, že otec má vytvorené vhodné dočasné podmienky pre výchovu maloletých detí a je zarážajúce, že súd v napadnutom uznesení, pokiaľ ide o osvedčenie vhodnosti pomerov u otca, vychádzal zo samotného návrhu, ktorý pomery v rodine šetrí už dlhobojšie, pretože v správe zo šetrenia 13.10.2021 vedenom pod sp. zn. 5P/47/2021 sa jasne uvádza, že otec sa v tom čase zdržiaval pracovne v zahraničí a z toho dôvodu bol s ním vykonaný len telefonický pohovor. Súd teda de facto dočasne nezveril deti otcovi, ale jeho rodičom, čo je neprijateľný faktický stav. V neposlednom rade poukazuje na to, že v čase, keď mal otec zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté, bol na inom stretnutí, kde požíval alkoholické nápoje. Z priložených dôkazov vyplýva, že dňa 31.08.2021 sa na ÚPSVaR Čadca dostavil otec aj s maloletými deťmi, pričom uviedol skutočnosti a dal podnet na ich prešetrenie, avšak matka o týchto skutočnostiach bola upovedomená až 20.09.2021 telefonicky, pričom v žiadnej zo správ kolízneho opatrovníka sa nenachádza ani jedno vyjadrenie samotnej matky k daným skutočnostiam a obvineniam, len vyjadrenia otca. Má za to, že kolízny opatrovník má v danej situácii hájiť predovšetkým záujmy maloletých detí, pričom vo vzťahu k rodičom má byť objektívny a nestranný ku každému rovnako. Z dôkazu vyplýva, že kolízny opatrovník už dňa 31.08.2021 mal šetriť pomery, čiže prebieha dlhodobo šetrenie pomerov, a preto tu nie je dôvod neodkladnej úpravy pomerov. Matka nikdy nebránila otcovi stretávať sa s maloletými deťmi, avšak otec odmieta s matkou normálne komunikovať ohľadom detí, nikdy jej nezdvihne telefón, nereaguje na SMS správy, nerieši s ňou problémy detí, pričom komunikuje a všetko rieši vždy len cez maloletú A.. Pokiaľ ide o incident 07.11.2021, považuje za potrebné uviesť určité skutočnosti, nakoľko jej nebolo umožnené podať vyjadrenie ku všetkým skutočnostiam a obvineniam, čo je tiež podstatnou vadou a pochybením navrhovateľa. Niekedy v mesiaci september približne o 21.30 hod. večer bola do domu matky privolaná policajná hliadka, a to na podnet samotného otca, ktorý polícii uviedol, že sa bojí o maloleté deti, lebo mu nedvíhajú. Po príchode policajnej hliadky bolo zistené, že obidve maloleté deti boli v poriadku a tom čase už spali vo svojej izbe. O tomto zásahu bol spísaný aj záznam, ktorý však matka nemá k dispozícii. 07.11.2021 boli maloleté deti na styku u otca, pričom v ten deň sa mali vrátiť naspäť k matke domov a matka sa pokúšala dovolať otcovi, ktorý však jej číslo zablokoval. Neskôr jej volala maloletá A., ktorá jej oznámila, že chcú u otca zostať do nasledujúcej nedele, s čím matka nesúhlasila. V ten večer volala deťom, nakoľko im chcela popriať dobrú noc, dcéra jej však nedvíhala a neskôr mala vypnutý telefón. Neskôr matke volala maloletá dcéra z telefónu starej matky, počas ktorého zistila, že deti sa nenachádzajú u otca v prenajatom byte, ale u jeho rodičov na O.. V telefóne bolo počuť starú matku, ako diktuje maloletej, čo má odpovedať a povedala, že otec spí dole, pričom v skutočnosti sa v domácnosti nenachádzal. Následne dcére oznámila, aby sa zbalili, že pôjdu radšej domov, pričom stará matka telefón zložila a viac nezdvihla. Po príchode na O. čakala na deti vonku, kým sa zbalia, pričom medzičasom prišiel otec maloletých detí, ktorý bol pod vplyvom alkoholu a policajná hliadka. Žiadala, aby jej priviedli deti, pretože ich chcela vziať domov. Stará matka vyšla von a povedala, že deti sa jej boja a nikam nepôjdu. Na miesto neskôr dorazili aj sociálne pracovníčky, ktoré sa matke nijako nepreukázali, ale ihneď na matku slovne útočili, že deti ostávajú u otca, pretože plačú a nechcú ísť k matke. Matka argumentovala, že otcovi styk s maloletými deťmi skončil, nevidí dôvod, prečo by deti nemohli odísť s matkou. Sociálne pracovníčky neskôr odišli do domu za deťmi, pričom matke za deťmi ísť zakázali a povedali jej, že deti jej nedovedú, pretože plačú. Až po nejakom čase priviedla jedna zo sociálnych pracovníčok maloletú A., pričom ju po celý čas držala za plece a akonáhle sa matka snažila osloviť maloletú, čo sa vlastne deje (maloletá vôbec neplakala, ako to tvrdí kolízny opatrovník), sociálna pracovníčka začala matku so zvýšeným hlasom usmerňovať, aby maloletú nemanipulovala, aby odišla domov a odvieďla maloletú naspäť do domu starých rodičov. Žiadala sociálne pracovníčky, aby dali podnet policajnej hliadke, aby bola u otca vykonaná dychová skúška na alkohol, čo zjavne odmietli. S matkou nebol zo strany sociálnej pracovníčky v ten deň spísaný žiaden záznam. Po celý čas nedali matke absolútne žiadny priestor na vyjadrenie k veci samej, absolútne sa nezaoberali ani tvrdeniami matky, že otec v čase, kedy sa mal starať o maloleté deti, sa v domácnosti ani nenachádzal

a na miesto prišiel opitý. Vo vzťahu k doloženým dôkazom sa nariadené neodkladné opatrenie javí ako nenáležité a neprimerané, ako aj založené výlučne len na spísaných vyjadreniach maloletých detí, ktoré sú zjavne zmanipulované zo strany otca a starých rodičov. Navrhuje, aby odvolací súd vo veci nariadil pojednávanie a rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietla, alebo zrušil napadnuté uznesenie.

3. Kolízny opatrovník k odvolaniu matky sa vyjadril, že dňa 7.11.2021 vykonal pohotovostný zásah v rodine maloletých detí F., ktorý však nebol vykonaný tak ako je opísaný matkou v odvolaní. Vo večerných hodinách bol kontaktovaný hliadkou polície a maloleté deti sa nachádzali v dome svojich starých rodičov so svojim otcom. Situáciu sa snažili riešiť najskôr telefonickým rozhovorom s matkou, čo sa nepodarilo, preto sa dostavili osobne na miesto. Po príchode bola matka viditeľne nervózna, rozrušená, zvyšovala hlas. Snažili sa matku upokojiť a vyriešiť situáciu pokojne. Otec dovolil vstúpiť do rodinného domu a porozprávať sa s deťmi, pričom maloletého F. našli pri počítači, bol spokojný a jednoznačne sa vyjadril, že chce zostať u otca, s matkou sa nechcel ani rozprávať. Na maloletej A. bolo viditeľné, že je veľmi rozrušená, počas pohovoru sa rozplakala a uviedla, že matky sa bojí a nechce ísť k nej a po ich intervencii sa rozhodla, že pôjde s matkou pred dom porozprávať a sama povie matke, že chce zostať u otca. Akonáhle vyšlo dieťa von, matka začala s výčitkami, na čo sa dieťa opäť rozplakalo a z tohto dôvodu boli nútení rozhovor ukončiť a dieťa odvieť naspäť domov. Matku opakovane upozorňovali, že vyvíja nátlak na A., čo viedlo k zhoršeniu celej situácie a opätovnému plaču dieťaťa. Tvrdenie matky, že so zvýšeným hlasom jej oponovali a zakázali jej ísť za deťmi, sa nezakladá na pravde. Matka žiadala proti vôli detí a napriek ich plaču, aby násilím odvedli deti z domu starých rodičov, a dali jej ich do auta. Snažili sa jej vysvetliť, že je to nemožné, pričom matka sa nahnevávala ešte viac a začala sa vyhrážať, že sa bude sťažovať. Poukázali na medzinárodný dohovor o právach dieťaťa a to konkrétne na článok 3 a článok 12. V súčasnej dobe otec spolu s maloletými deťmi navštevuje Poradenské centrum Náruč Čadca. 10.11.2021 matka navštívila oddelenie sociálnej ochrany detí a sociálnej kurately osobne a opätovne vyjadrovala svoj nesúhlas s postupom úradu a zvýšeným hlasom uviedla, že sa bude sťažovať, pričom si nenechala vysvetliť postup úradu ani možnosti ako by sa daná situácia dala riešiť v rodine. 2.12.2021 bola matka kontaktovaná, kde jej bola ponúknutá spolupráca za účelom zlepšenia vzťahov v rodine prostredníctvom poradenstva Centra Náruč Čadca, ktorý už s otcom a maloletými deťmi spolupracuje, čo matka odmietla. Má za to, že v danom prípade postupovali jednoznačne v záujme maloletých detí.

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že v jej odvolaní je uvedených množstvo zavádzajúcich a nepravdivých tvrdení a považuje za potrebné sa k nemu vyjadriť. V celom rozsahu sa stotožňuje s napadnutým uznesením a s dôvodmi tam uvedenými. Predmetné neodkladné opatrenie je dočasného charakteru, čo nepochybne vyplýva z výroku rozhodnutia. V prípade, že pominú dôvody, pre ktoré bolo nariadené, môže súd pristúpiť k zrušeniu daného uznesenia. Matke nič nebráni podať návrh na začatie konania v prípade, že sa tak sama rozhodne. Tvrdenie matky, že návrh podaný kolíznym opatrovníkom nezodpovedá reálnemu stavu, nemá oporu v dokladoch nachádzajúcich sa v súdnom spise. Listiny predložené navrhovateľom korešpondujú so skutočnosťou, pričom v celom rozsahu odôvodňujú správnosť záverov, ku ktorým dospel súd, keď vydal neodkladné opatrenie. Výslovne sa ohradzuje voči tvrdeniam matky, že by z jeho strany prípadne zo strany starých rodičov maloletých detí boli tieto manipulované. Snahu o manipuláciu maloletých detí skôr vníma z matkinej strany. Navrhovateľ v žiadnom prípade nie je ovplyvnený z jeho strany ako otca maloletých detí, pričom z vyjadrenia matky možno vnímať snahu obviňovať všetkých okolo zo situácie, kedy boli deti dočasne zverené do osobnej starostlivosti a výchovy otca práva v dôsledku správania sa matky voči maloletým deťom. Vo vzťahu k privolaní policajnej hliadky nedošlo k žiadnemu „zinscenovaniu,“ ako nesprávne uvádza matka, pričom sú v celom rozsahu správne a pravdivé záznamy priložené k návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Navrhovateľ riadne osvedčil skutočnosť, že matka vážne a trvalo ohrozuje život a zdravie maloletých detí a preto je potrebný okamžitý zásah súdu spočívajúci vo vydaní neodkladného opatrenia. Strach, ktorý majú maloleté deti zo správania matky, bol objektívne zistený navrhovateľom z pohovorov vykonaných s maloletými deťmi, pričom matka namiesto útočenia na všetkých v jej okolí by sa mala v prvom rade zamerať na svoje správanie a prehodnotiť dôvody, pre ktoré sa jej vlastné deti boja. Matka sa zrejme domnieva, že správanie výchova detí a „vytvorenie nejakého režimu“ deťom by malo byť založené na vyvolávaní reálneho strachu u detí, čo je však neakceptovateľné. Výslovne sa ohradzuje na tvrdenia matky, že by po nariadení neodkladného opatrenia bránil v styku s deťmi. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nepodal on ako otec, ale Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý na základe vykonaných šetrení a pohovorov odborne zhodnotil správanie sa matky ako vážne ohrozujúce život, zdravie a výchovu maloletých detí. Maloleté deti sú v jeho starostlivosti a výchove spokojné, pričom

i počas Vianočných sviatkov sa bude snažiť vytvoriť im pokojné a harmonické prostredie. Deti sa iniciatívne samé vyjadrili, že Vianočné sviatky chcú stráviť s ním. V prípade, že bude mať matka záujem, je samozrejme pripravený umožniť jej styk s maloletými deťmi, v prípade, že sa tak dohodnú. Prispôbil si pracovné povinnosti tak, aby zabezpečil maloletým deťom riadne osobnú starostlivosť a výchovu. Nie je pravdivé ani tvrdenie matky, že by mal problém normálne s ňou komunikovať, práve sa snaží s ňou vychádzať a ohľadom maloletých detí zachovávať vecnú komunikáciu. Maloleté deti nie sú v žiadnom prípade zverené jeho rodičom ako nesprávne a zavádzajúco tvrdí matka, a týmto zabezpečuje osobnú starostlivosť a výchovu osobne. Je toho názoru, že navrhovateľ postupoval vo veci objektívne a nestranne vo vzťahu k oboj rodičom maloletých detí, pričom v celom rozsahu hájil najlepší záujem maloletých detí. Vo vzťahu k požívaniu alkoholu jeho osobou uviedol, že alkohol požíva sporadicky, skutočne pri výnimočných príležitostiach a v symbolickom množstve. Opisované okolností spočívajúce v správaní matky v rôznych zásahoch z jej strany, či už v podobe zákazov, príkazov, obmedzení, či fyzických trestov sa postupne tak zintenzívnili, že bola daná potreba vydania neodkladného opatrenia, pretože bol ohrozený život a zdravie maloletých detí. Navrhuje napadnutý rozsudok potvrdiť.

5. Matka v replike k vyjadreniu kolízneho opatrovníka a otca naďalej zotrvala na svojich predošlých vyjadreniach a má za to, že pre vydanie neodkladného opatrenia neboli a nie sú dané absolútne žiadne dôvody, ktoré by odôvodňovali potrebu neodkladnej úpravy pomerov vo vzťahu k maloletým deťom. Neexistuje žiadny relevantný dôvod, ktorý by preukazoval a potvrdzoval, že matka svoje maloleté deti akýmkoľvek spôsobom ohrozuje na živote a dokonca triedna učiteľka maloletého F. je špeciálnym pedagógom, a preto keby sa u neho objavili nejaké zmeny správania, ktoré by vznikli v dôsledku toho, že matka detí údajne dlhodobo ohrozuje, určite by takéto správanie, či zanedbanú starostlivosť jeho triedna učiteľka spozorovala a dala by nejaký podnet. Zároveň priloženými dôkazmi preukazuje negatívne správanie otca, ktorý nekomunikuje a všetko sabotuje. Zopakovala, že ani z jedného dôkazu nevyplýva, že by kolízny opatrovník vykonal riadne šetrenie v prostredí otca, ktoré by preukazovalo, že tento má vo svojej domácnosti vytvorené vhodné podmienky na výchovu a vývoj maloletých detí. Má za to, že deti u otca nemajú zabezpečené všetky podmienky pre vývoj a výchovu. Nemajú tam priestor na hranie, vlastnú posteľ, nemajú si kde písať úlohy a takisto tam nemajú ani žiadnych svojich kamarátov. Preto má dôvodnú a oprávnenú obavu, či budú mať deti zabezpečenú riadnu starostlivosť, vrátane prípravy do školy. Po vydaní neodkladného opatrenia otec do dnešného dňa ani raz neumožnil matke osobne sa stretnúť s maloletými deťmi aj napriek tomu, že ho o to viackrát prostredníctvom SMS správ žiadala a prosila, avšak ani len jedenkrát jej tento styk neumožnil. Otec na SMS správy buď vôbec nereagoval, alebo jej odpísal, že deti majú program. Snažila sa kontaktovať aj kolízneho opatrovníka za účelom realizácie osobného styku s deťmi, nakoľko otec jej to neumožňuje, avšak neúspešne. Ani kolízny opatrovník nebol ochotný pomôcť matke, alebo sa aspoň pokúsiť uskutočniť osobný styk s maloletými deťmi, naopak len matku viackrát odkázali, aby sa telefonicky skontaktovala s TTC Náruč Čadca za účelom poradenstva. V tej súvislosti poukazuje na to, že neodkladným opatrením nebol v žiadnom prípade matke výslovne zakázaný styk s maloletými deťmi. Pokiaľ otec vo vyjadrení poukazoval na to, že on návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nepodal, z uznesenia vyplýva, že otec sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia návrhom zo dňa 09.11.2021, ktorý bol však uznesením č. k. 4PPOm/1/2021 zo dňa 09.11.2021 zamietnutý, pretože nepripojil žiadne dôkazy. Je evidentné, že otec sa týmto spôsobom snaží len zbaviť svojej vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom, o čom svedčí aj jeho predošlý návrh na zníženie výživného. Tvrdenie otca ohľadom jeho sporadického užívania alkoholu považuje za nedôveryhodné, nakoľko hlavným dôvodom rozvodu ich manželstva bolo nadmerné pitie alkoholu zo strany otca, ktorý sa po príchode zo zahraničia išiel venovať kamarátom do krčiem a popíjať. Nie je pravdou, že správanie matky je podľa slov otca patologické, nepredvídateľné a ďalej neakceptovateľné, keď otec sa snažil matku vykresliť v čo najhoršom možnom svetle, pričom na takéto vyjadrenia nemá absolútne žiadny podklad. Otec len využíva situáciu, kedy maloletá dcéra je v pubertálnom období, a teda ako každé iné dieťa v jej veku odmieta akékoľvek povinnosti či zodpovednosť. Žiada súd, aby deti ochránil pred nezodpovednou výchovou a kupovaním si detí darmi. Pokiaľ ide o vyjadrenie navrhovateľa, zotráva na všetkých svojich skutočnostiach uvedených vo svojom odvolaní a navrhovateľ vo vyjadrení sa nevysporiadal so všetkými ňou namietanými skutočnosťami, keď napríklad vôbec neuviedol, prečo matku kontaktovali až po 20 dňoch, a to len telefonicky, keď z úradného záznamu, ktorý bol priložený ako dôkaz, vyplýva, že otec sa s deťmi dostavil na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny dňa 31.08.2021. Rovnako sa nevyjadril, prečo sa v priložených dôkazoch nenachádza ani jedno jej vyjadrenie k tak závažným skutočnostiam a obvineniam, ale iba vyjadrenia otca. Naďalej považuje postup navrhovateľa za neadekvátny, neprímeraný, neobjektívny a má za to, že zo strany

navrhovateľa došlo k viacerým pochybeniam, ktoré sú zahmlievané. Preto navrhuje zmeniť napadnuté uznesenie tak, že návrh navrhovateľa zamietne, prípadne napadnuté uznesenie zruší v plnom rozsahu.

6. Krajský súd ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 34 CSP), po zistení, že odvolanie podal oprávnený účastník konania (§ 2 ods. 1 a § 7 CMP v spojení s § 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 65 CMP až 67 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnuté uznesenie potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP.

7. Odvolací súd si osvojil určujúci názor/záver súdu prvej inštancie, že boli osvedčené okolnosti vyžadujúce hoci len dočasnú, avšak okamžitú úpravu pomerov účastníkov (maloletých detí).

8. Maloleté deti v rámci pohovoru na ÚPSVaR Čadca dňa 31.08.2021 a opakovane v čase incidentu 07.11.2021 uviedli ohľadom rodinných vzťahov (u matky), že má veľa zákazov, matka sa často hnevá, nadáva, dáva maloletým facky, kričí po nich (predovšetkým na mal. A.), mal. A. za trest vo večerných hodinách nechala vonku bez dozoru. Matka často necháva deti samotné doma a prichádza domov až v noci. Maloletá A. má z matky strach. Obe deti sa vyjadrili, že za mamou im nie je smutno a chcú zostať u otca. Mame sa to však boja povedať, lebo by sa hnevala. Aj dňa 7.11.2021, keď mala záujem zobrať deti od otca sa matka nesnažila situáciu riešiť pokojne, ale mal. A. vyvíjala nátlak. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, referát poradensko-psychologických služieb Čadca zo dňa 08.11.2021 vyplýva, že bolo poskytované psychologické poradenstvo, kde sa mal. A. vyjadrila, že matka je na ňu prísna, veľmi často kričí, je nahnevaná, podráždená...deti často ani nepoznajú dôvod prečo je nahnevaná. Mal. A. má často neprimerané tresty, zákazy, matka ju často ponizuje, pričom sa mal. A. vyjadrila, že má obavu čo sa bude diať keď sa mama dozvie čo na ňu povedala. K rozhovoru uviedli, že maloletá A. kontakt nadviazala primerane, do rozhovoru sa spontánne zapájala, v komunikácii zdieľna, otvorená, v emočných prejavoch bola senzitívna, plačlivá a uviedla, že s otcom má vytvorený dobrý vzťah. Na poradenstvo prišla v sprievode otca 24.9.2021, pričom psychologické poradenstvo bolo realizované individuálnou formou. V závere správy bolo konštatované, že výsledky z psychologické konzultácie poukazujú na slabší pocit istoty, citového zázemia dieťaťa A. u matky. Dieťa nemá problém vo svojom vzťahu k otcovi, v jeho prítomnosti sa cíti spokojná, bez problémov spolu komunikujú, vie si predstaviť, že by bola zverená do osobnej starostlivosti otca. Matka bola s dieťaťom A. objednaná dňa 10.12.2021 na spoločné psychologické poradenstvo, termín však matka zrušila a následne sa neobjednala. Z uvedeného vyplýva, že maloletá A. sa rovnako vyjadrovala pred kolíznym opatrovníkom (navrhovateľom) 31.8.2021, 7.11.2021, ako aj na RPPSS dňa 24.9.2021, preto odvolací súd odvoláciu námietku matky, že kolízny opatrovník v danej veci koná jednostranne v prospech otca považuje za nepodloženú.

9. Pokiaľ ide o ohraničenie dočasnosti nariadeného neodkladného opatrenia, odvolací súd konštatuje, že skutočne neodkladné opatrenie bolo vydané pred začatím konania vo veci samej a súd prvej inštancie zároveň v zmysle ustanovenia § 360 ods. 2 CMP nezačal konanie vo veci samej ex offo a rovnako ani nepoučil účastníkov o možnosti podania takéhoto návrhu. V priebehu odvolacieho konania však bolo preukázané, že v decembri 2021 otec podal návrh vo veci samej vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp.zn. 5P/87/2021, preto odvolací súd iba upresnil výrok uznesenia súdu prvej inštancie, že neodkladné opatrenie je nariadené dočasne do právoplatného rozhodnutia vo veci sp.zn. 5P/87/2021.

10. Obaja rodičia sa navzájom obviňujú z ovplyvňovania a manipulovania maloletých detí, uvedené však bude predmetom dokazovania vo veci samej i v prípade potreby nariadeným znaleckým dokazovaním. Uvedené presahuje rámec osvedčovania skutočností potrebných pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení, keď v prvom rade bolo nutné riešiť, aby maloleté deti nezažívali stresové situácie, na ktoré poukazovali vo svojich vyjadreniach pred kolíznym opatrovníkom a RPPSS.

11. Výchovné prostredie u otca kolízny opatrovník prešetroval dňa 9.12.2021, keď bolo zistené, že deťom je u otca poskytovaná riadna starostlivosť, má vytvorené vhodné podmienky zodpovedajúce potrebám maloletých detí. Bolo konštatované, že v spolupráci s PTC Náruč Čadca sú vykonávané opatrenia SPODaSK, tiež za účelom zistenia najvhodnejšieho výchovného prostredia pre deti. Pracovníčkou kolízneho opatrovníka e-mailovou poštou dňa 2.12.2021 zaslala matke kontakt na PTC Náruč Čadca za účelom realizácie poradenstva v záujme maloletých detí, na čo matka reagovala e-mailom zo dňa

8.12.2021 „akože s deťmi Naruc v rámci rodiny pracuje???? Ja som ich matka, mam práva ktoré sú hrubo porusovane“, bez bližšej relevancie, či sa o uvedené poradenstvo zaujímalo, prípadne sa ho zúčastnila.

12. Matka v odvolaní tvrdí, že otec jej neumožňuje stretávanie s maloletými deťmi, naopak otec tvrdí, že matka ponúknuté termíny na stretnutie s deťmi nevyužila. Na uvedené obaja preukázali komunikáciu cez SMS správy, z ktorých je zatiaľ možné konštatovať iba to, že matka sa domáha stretnutia s deťmi, otec v niektorých prípadoch reagoval, že deti majú program, alebo jej na deň 29.12.2021 ponúkol zúčastniť sa lyžovačky s deťmi, ktoré podľa vyjadrenia otca mala matka využiť iba na to, aby otcovi vynadala a po troch minútach odišla bez toho, aby sa aspoň pozrela na deti. Odvolací súd apeluje na oboch rodičov, že deti majú nárok stretávať sa s oboma rodičmi, udržiavať príbuzenské vzťahy zo strany oboch rodičov a rodič, ktorému nie sú zverené maloleté deti má právo stretávať sa s deťmi a aspoň takýmto spôsobom udržiavať kontakt s deťmi a zároveň sa týmto podieľať aj na ich výchove. Aby uvedené prebiehalo bez problémov, rovnako aby deti nezažívali stresy z toho, že budú s jedným rodičom a ako bude na uvedené reagovať druhý rodič, je nutné, aby práve rodičia našli správnu komunikáciu pred deťmi, aby tieto nevyužívali ako médium na riešenie svojich dospeláckych problémov a aby deti čo najmenej pociťovali, že nevyrastajú v kompletnej rodine.

13. Práve vyjadrenie sa maloletých detí, že matka na nich kričí, fyzicky trestá, mal. A. má z nej strach považuje odvolací súd za kvalifikovaný/relevantný moment v zhode so súdom prvej inštancie, potrebe neodkladným opatrením dočasne upraviť pomery k maloletým deťom, ktorý moment sa zintenzívnil práve dňa 7.11.2021, kedy sa maloleté deti odmietli vrátiť k matke, a to aj v prítomnosti policajnej hliadky a navrhovateľa. Pokiaľ ide o osvedčenosť tohto tvrdenia pre účely vydania neodkladného opatrenia, je z obsahu spisu evidentné, že (opakované) tvrdenia maloletých detí potvrdzujú, že maloleté deti nie sú v rodine/domácnosti matky spokojné, že matka často na deti kričí, hnevá sa a dávam im facky.

14. Bez ohľadu na (konečné) vyhodnotenie otázky, či pomery v domácnosti matky, konkrétne hnev matky, kričanie, fackovanie detí matkou sú alebo nie sú vhodným prostriedkom pre výchovu maloletých (resp. či naopak prostredie u otca sa nevyznačuje prílišnou benevolentnosťou), je zjavné, že sú pre maloletých minimálne stresujúce, maloletá A. má z matky strach a obe deti by chceli byť zverené otcovi. Zároveň (§ 38 CMP v spojení s čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa) je súd povinný na takto vyslovený názor prihliadnuť. Neobstojí v danej spojitosti argumentácia matky o manipulovateľnosti detí, nakoľko tieto svoj názor predniesli predtým ako boli do starostlivosti otca dočasne zverené.

15. Možno preto s poukazom na opísané úvahy zhrnúť, že z pohľadu podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia sa výchovné prostredie v rodine/domácnosti matky, osobitne z hľadiska prežívania tohto stavu maloletou A., aktuálne nejaví ako vhodné na realizáciu osobnej starostlivosti matkou.

16. Na základe konštatovaného odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie okresného súdu. Treba však zároveň zdôrazniť, že ide o dočasné opatrenie. Až v konaní vo veci samej (Okresný súd Čadca, sp. zn. 5P/87/2021) bude možné vykonať šetrenia a zadovážiť dôkazy za účelom zistenia skutočného stavu veci.

17. Rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
(§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)